

УДК 378:373.011.3-051:001.895

Ольга Хижна

Академія Виміру Справедливості (Польща)

ORCID ID 0000-0001-5882-8933

Роксолана Шпіца

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ORCID ID 0000-0002-9354-0641

Тун Січень

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ORCID ID 0009-0000-3626-8947

DOI 10.24139/2312-5993/2025.03/107-116

НОВИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Метою статті є аналіз поняття «інновація», «комодифікація», «інтермодальність», «венчурне мислення» в контексті інноваційної діяльності майбутніх педагогів; виявлення нових трендів та викликів, що постають перед ЗВО України, аналіз впливу інтермодальної комодифікації як нової стратегії на зміст і методи навчання в системі професійної освіти, висвітлення ролі венчурного мислення студентів на формування міжкультурної компетентності майбутніх філологів. Зазначається, що інноваційна діяльність є важливою темою дослідження сучасних науковців. Вказано, що інтермодальна комодифікація в освіті спрямована на інтеграцію різних навчальних середовищ, форматів і технологій для створення більш універсального та адаптивного підходу до навчання. **Методологія** дослідження включає якісний аналіз існуючих наукових досліджень з акцентом на розвиток інноваційної діяльності майбутніх педагогів; для отримання релевантної інформації використано методи аналізу та узагальнення інформації. **Результати** підтверджують попередні дослідження, водночас розширюють розуміння та значення інноваційної діяльності майбутніх педагогів у контексті цифрових трансформацій. Відтак розглянуто складові інтермодальної комодифікації, серед яких означено: розширення доступу до освіти, індивідуалізація навчання, інновації у навчальному процесі, економічна ефективність, зростання конкуренції та якості, підтримка концепції навчання впродовж життя, підготовка до вимог ринку праці. Виокремлено підходи до визначення поняття «венчурне фінансування». Серед них: макроекономічний, розвиток підприємництва, екосистемний, інтегративний. Окреслено чинники розвитку венчурного мислення (підготовка до майбутнього, розвиток підприємницьких навичок, проєктний підхід, гнучкість і адаптація навчальних програм, використання технологій, стимулювання експериментів). Аналізуються основні риси венчурного мислення, серед яких: орієнтація на інновації, прийняття ризику, адаптивність, довгострокове бачення, фокус на вирішенні проблем, дослідження можливостей. Розглянуто вплив даного явища на професійну підготовку майбутніх філологів. **Висновки** підкреслюють перспективи вивчення цієї проблеми. Зазначено, що застосування цього мислення в освітньому процесі забезпечать студентам конкурентоспроможність на ринку праці, гнучкість, пошук інноваційних рішень, а дослідження інтермодальної комодифікації в освіті сприятимуть упровадженню процесів цифровізації, комерціалізації і медіа та застосування різноманітних способів освіти й створення новітніх форм її споживання і доступу.

Ключові слова: *інновація, комодифікація, комерціалізація, інтермодальність, інтермодальна комодифікація, венчурне мислення, стартапи, освіта, цифровізація.*

Постановка проблеми. У XXI столітті процес глобалізації вищої освіти набув більшої ваги та, водночас, став більш складним. На його розвиток впливають новітні інформаційні та комунікаційні технології, суспільство знань, зростання міжнародної мобільності, ринкова економіка, лібералізація торгівлі, збільшення приватних інвестицій та скорочення державної фінансової підтримки, а також концепція навчання впродовж життя. Впровадження цифрових технологій сприяло появі змішаного навчання, мобільних додатків, мультимедійних платформ, віртуальних відкритих онлайн-курсів і відкритих університетів, які створюють конкуренцію традиційним вищим навчальним закладам. Водночас зросла кількість студентів приватних університетів і загальний обсяг освітніх послуг. Різноманітність освітніх провайдерів та зацікавлених сторін стимулює інновації, посилює конкуренцію у міжнародній вищій освіті та впливає на політику її регулювання. Сфера вищої освіти перебуває у стані змін, а світ, у якому вона відіграє ключову роль, зазнає значних трансформацій. На думку В.Вовк, в умовах стрімких змін на глобальному рівні та розвитку нових технологій, здатність адаптуватися до нових викликів й швидко реагувати на зміни стала однією з ключових вимог для успішної діяльності фахівців у будь-якій сфері (Вовк, 2018).

Зі збільшенням попиту на гнучкі освітні моделі та з розвитком новітніх технологій, інтермодальна комодифікація дедалі більше набирає популярності у науковому дискурсі, тому стає актуальним дослідження цього явища. Аналіз інтермодальної комодифікації в освіті є важливим для формування стратегії розвитку освітніх систем, які відповідатимуть потребам сучасного суспільства, зберігаючи при цьому доступність і якість навчання.

Аналіз наукових розвідок. Базові положення щодо сутності зазначених категорій розглянуто науковцями В. Вовк, І. Дворак, П. Прохазкою. Венчурне інвестування (на прикладі країн США та Європи) означено науковцем Л.Долгополовою. Роль механізмів венчурного інвестування у вітчизняні стартапи окреслено в дослідженнях О. Думи. Основні аспекти світової практики та вітчизняні реалії венчурного фінансування досліджував О. Орлюк.

Особливості організації е-навчання у ВНЗ (диференційований спосіб виконання самостійної роботи; робота у групах за вибором студентів; робота у групах, члени яких визначаються з урахуванням складності завдання; самостійна робота зі зворотним зв'язком з викладачем) розглядали вітчизняні вчені О. Хижна, О. Шкуренко, І. Сухопара, Л. Гончар, С. Стецик, Т. Прошкуратова та Р. Шпіца .

Мета – виявити нові тренди та виклики, що постають перед ЗВО України, проаналізувати вплив інтермодальної комодифікації як нової стратегії на зміст і методи навчання в системі професійної освіти, висвітлити роль венчурного мислення студентів на формування міжкультурної компетентності майбутніх філологів.

Виклад основного матеріалу. Термін «інтермодальна комодифікація» включає дві складові: «інтермодальність» від латинського *inter-* (між, серед) і *modus* (спосіб, метод), та «комодифікація», яка описує процес перетворення того, що традиційно не вважалося предметом торгівлі, продукт, який можна купити або продати на ринку. У науковому обігу це поняття використовується для позначення взаємодії або інтеграції різних способів, методів чи форм передачі інформації, комунікації або логістики (Вовк, 2018). В цьому контексті важливе значення має венчурний підхід. Його суть в освіті та бізнесі полягає в тому що венчурні інвестори (венчурні фонди, приватні інвестори) вкладають гроші в компанії з перспективними ідеями або продуктами, які ще не мають значного прибутку або навіть готового продукту (Вовк, 2018). Зазвичай фінансування надається в обмін на частку в компанії (акції). Інвестори стають співвласниками бізнесу і мають право на частину прибутку або дивідендів у майбутньому. Науковець Л. Долгополова вважає, що венчурне фінансування пов'язане з великими ризиками, адже багато стартапів можуть не досягти успіху. Але ті, які стають успішними, можуть забезпечити величезну віддачу на вкладений капітал. Окрім грошей, венчурні інвестори часто надають експертну підтримку, бізнес-зв'язки та поради для прискорення зростання компанії (Долгополова, 2007).

Сучасна освіта переживає глибокі трансформації, викликані швидким розвитком цифрових технологій, змінюваними потребами ринку праці та глобалізацією знань. Одним із найбільш значущих напрямів цих змін є перехід до інтермодальних форм навчання, що поєднують різні методи та технології для створення більш гнучких і доступних освітніх процесів. Важливим аспектом цього процесу є так

звана інтермодальна комодифікація, яка передбачає інтеграцію традиційних та інноваційних форм освіти в єдину навчальну систему, що задовольняє різні потреби студентів і викладачів (Вовк, 2018).

Застосування інтермодальної комодифікації в освіті має на меті поєднання різних навчальних середовищ, форматів і технологій, щоб забезпечити більш універсальний підхід до навчання. Важливим елементом є інтеграція змішаного навчання (blended learning), яке об'єднує класичні лекції з онлайн-заняттями, а також використання різноманітних технологій для залучення студентів до активного навчання.

Інноваційна діяльність має важливе значення у професійній підготовці майбутніх філологів, оскільки дозволяє поєднувати традиційні форми навчання з сучасними технологіями. Використання змішаного навчання, мобільних додатків, онлайн-курсів і мультимедійних платформ дозволяє студентам філологічних спеціальностей отримувати не лише теоретичні знання, але й практичні навички, що є важливими для їхньої професійної діяльності.

Основними аспектами потенціалу інтермодальної комодифікації в освіті філологів представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні складники потенціалу інтермодальної комодифікації в освіті філологів

1	Розширення доступу до освіти	інтеграція онлайн-курсів, відкритих платформ, гібридного та очного навчання дозволяє зробити освіту доступною для ширшої аудиторії, включаючи тих, хто обмежений у часі, ресурсах або географічному положенні;
2	Індивідуалізація навчання	інтермодальна комодифікація сприяє створенню програм, що відповідають індивідуальним потребам студентів, дозволяючи їм вибирати зручний формат і темп навчання;
3	Інновації у навчальному процесі	поєднання традиційних підходів із новими технологіями (штучний інтелект, адаптивне навчання, віртуальна реальність) підвищує якість навчання, впливаючи на його ефективність та інтерактивність;
4	Економічна ефективність	інтермодальні підходи дозволяють знижувати витрати на навчання, завдяки автоматизації процесів, онлайн-доступу до матеріалів та можливості масштабувати освітні послуги для великої кількості студентів;
5	Зростання конкуренції та якості	різноманітність провайдерів і форматів навчання стимулює конкуренцію, яка, у свою чергу, мотивує до покращення якості освітніх послуг і створення нових, більш привабливих освітніх продуктів;

6	Підтримка концепції навчання впродовж життя	інтермодальна комодифікація відповідає потребам сучасного світу, де безперервна освіта стає необхідністю. Гнучкість форматів навчання дозволяє дорослим поєднувати навчання з роботою та іншими зобов'язаннями;
7	Підготовка до вимог ринку праці	Гнучкість форматів навчання до потреб ринку праці

Аналізуючи інноваційну діяльність майбутніх педагогів, варто звернути увагу на те, що в основу сучасного розуміння венчурного фінансування, як механізму підтримки інновацій в освітній сфері, лягла теорія американського економіста Дж. Шумпетера. Наразі існує декілька підходів до визначення поняття «венчурне фінансування». Вони та їх змістова складова представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Підходи до визначення сутності поняття «венчурне фінансування»

1	макроекономічний	підхід, який розглядає венчурне фінансування у контексті «економічних циклів та ринкових змін» (Kato, 2021).
2	розвиток підприємництва	Завдяки цьому підходу, фокус зосереджується на ролі венчурного фінансування для підтримки «зростання малих та середніх підприємств» (Lerner, 2009).
3	екосистемний	підхід, який передбачає вивчення венчурного фінансування через його роль у екосистемі стартапів та інновацій» (Саух, 2012).
4	інтегративний	підхід, в якому акцентується увага на інтеграції венчурного фінансування з «іншими формами підприємницького фінансування» (Guterman, 2022).

У наукових розвідках І.Стребулаєва та А.Дана розглянуто різні аспекти функціонування та створення нових ринків. Так, дослідник із США У. Баумоль вивчав зв'язок між підприємництвом і економічним зростанням. Він акцентував увагу на важливості інвестицій у ризикові підприємства для розвитку технологій (Strebulaev, Dang, 2024). В свою чергу, на думку П. Гомперса, економіста Гарвардської школи бізнесу, що спеціалізується на венчурному капіталі та його впливі на економічне зростання, звертав увагу дослідників на динаміку венчурних фондів і стартапів (Strebulaev, Dang, 2024). Підтримуючи погляди науковця, Дж. Лернер, вивчаючи венчурний капітал, детально означає корпоративні інновації та стартап-екосистеми. Не менш цікавими є погляди С. Каплана, економіста з університету Чикаго, який досліджує ефективність венчурного фінансування, інноваційних проєктів та їхню роль у створенні нових ринків (Strebulaev, Dang, 2024).

Відтак, венчурне мислення стає необхідним елементом сучасної освіти, оскільки воно сприяє підготовці до реальних викликів сучасного світу. Інтеграція цього підходу дозволяє формувати гнучких, креативних і підприємливих фахівців, здатних генерувати інновації та впроваджувати їх у різних галузях. А інтеграція венчурного мислення та інтермодальної комодифікації в освіту має ключове значення для підготовки молоді до інноваційної діяльності на сучасному ринку праці. На основі аналізу наукових досліджень, було визначено такі чинники цього процесу, які окреслено в таблиці 3.

Таблиця 3

Чинники розвитку венчурного мислення у майбутніх педагогів

1	Підготовка до майбутнього	освіта має навчати студентів мислити стратегічно, діяти в умовах невизначеності та бачити можливості в складних ситуаціях. Венчурне мислення допомагає розвивати навички, необхідні для роботи в динамічних галузях, таких як ІТ, штучний інтелект, екологічні технології тощо.
2	Розвиток підприємницьких навичок	заняття з підприємництва, інноваційного менеджменту та стартап-культура можуть стати частиною навчальної програми. студенти навчаються генерувати ідеї, тестувати їх та знаходити інвесторів для реалізації проєктів
3	Проектний підхід	освітні програми все частіше включають проєктну роботу, де студенти працюють над реальними проблемами, створюючи інноваційні рішення. Це дозволяє формувати практичний досвід, подібний до роботи в стартапах
4	Гнучкість і адаптація навчальних програм	сучасна освіта має бути гнучкою, щоб швидко реагувати на зміну потреб ринку. Венчурне мислення сприяє створенню освітніх програм, які можна адаптувати під конкретні навички, потрібні на ринку праці.
5	Використання технологій	Інтеграція нових технологій, таких як онлайн-платформи, VR/AR, штучний інтелект, допомагають створювати інноваційні підходи до навчання. Це відображає стратегії венчурного мислення: інноваційність і технологічна зорієнтованість.
6	Стимулювання експериментів	Освітні заклади можуть створювати простори для експериментів (фаблабораторії, хакатони, інкубатори), де студенти можуть випробувати свої ідеї. Це вчить їх приймати ризики, отримувати зворотний зв'язок і вдосконалювати свої рішення

Так, А. Чернюк, розглядаючи процес розвитку підприємницьких навичок майбутніх педагогів вважає, що для студента важливо розвивати

здатність реалізовувати ідеї та працювати в умовах невизначеності сьогоднішнього дня. Її розвиток, на думку авторки, – забезпечується через: розробку бізнес-планів для культурних проєктів, видавництва, онлайн-курсів або мовних платформ, під час яких студенти практикуватимуть підприємницьке мислення у контексті своїх фахових інтересів; створення власних бізнес-ідей та їх презентація у сфері мовних послуг; майстер-класи та воркшопи з успішними бізнесменами (Чернюк, 2025).

Також, на нашу думку, сучасні технології будуть теж не лише сприяти полегшенню доступу до навчальних матеріалів, але й дозволять створювати нові методи викладання, які допоможуть філологам краще орієнтуватися у сучасних мовних і культурних контекстах. Зокрема, це буде включати розвиток платформ для інтерактивних перекладацьких курсів, створення цифрових корпусів літературних текстів і подальшу інтеграцію технологій доповненої реальності для вивчення мов і культур, що безумовно сприятиме формуванню міжкультурної компетентності майбутніх філологів.

Вивновки. Таким чином, інтермодальні програми професійної підготовки майбутніх педагогів можуть бути розроблені з урахуванням потреб ринку, забезпечуючи студентів актуальними знаннями та навичками, що сприяють їхній конкурентоспроможності. Інтермодальна комодифікація розглядає освіту як більш динамічний процес, що об'єднує різні елементи для створення більш універсальних і ефективних освітніх продуктів. Вона створює широкі перспективи для розвитку освіти, зокрема в контексті глобалізації та цифровізації та стимулює зміну освітніх процесів. Для майбутніх філологів венчурне мислення відкриває нові перспективи: від створення інноваційних проєктів до активної участі в міждисциплінарних дослідженнях. Розвиток венчурного мислення у навчальних закладах сприятиме появі нового покоління фахівців, здатних створювати інноваційні культурні та освітні проєкти.

Однак для успішної реалізації цієї моделі необхідно подолати ряд викликів, зокрема забезпечити рівний доступ до технологій, баланс між комерційною спрямованістю та місією освіти як суспільного блага, контроль якості освітніх продуктів у різних форматах, а також підготувати викладачів до використання новітніх методик. Для цього необхідно створювати збалансовані освітні системи, які будуть використовувати переваги інтермодальності й уникатимуть надмірної комодифікації. Ці процеси потребують плідної співпраці між державними інституціями, освітніми установами й приватними компаніями, спрямованої на

забезпечення доступу до знань для кожного, незалежно від економічного статусу. Дана проблема потребує подальшого дослідження та означення структури інноваційної діяльності педагогів.

ЛІТЕРАТУРА

- Вовк, В. (2018). Комодифікація і фрагментарність у сфері сучасної вищої освіти. *Сучасна правова освіта: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 23 лютого 2018 р.). Тернопіль: Вектор, сс. 15-16 (Vovk V. (2018). Commodification and fragmentation in the sphere of modern higher education. *Modern legal education: Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference*, (pp. 15–16). Ternopil: Vector).
- Гастінг, Р. (2021). *Netflix і культура інновацій*. Х. Віват (Hastinh, R. (2021). *Netflix and culture of innovations*. kh. Vivat).
- Долгополова, Л. М. (2007). *Венчурне інвестування – панацея інноваційної діяльності: приклад США та країн Європи*. URL: http://www.rusnauka.com/21_NIEK_2007/Pravo/24534.doc.htm (Dolhopolova, L. M. (2007). *Venture investment is a panacea for innovation: the example of the USA and European countries*. URL: http://www.rusnauka.com/21_NIEK_2007/Pravo/24534.doc.htm)
- Дума, О. І. (2022). Механізми венчурного інвестування в стартапи. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*, 2 (8), 169- 182 (Duma, O. I. (2022). Mechanisms of venture investment in startups. *Management and entrepreneurship in Ukraine: stages of formation and development problems*, 2 (8), 169- 182).
- Орлюк, О. П. (2007). Венчурне фінансування: світова практика та вітчизняні реалії. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 6, 60-67 (Orlyuk, O. P. (2007). Venture financing: global practice and domestic realities. *Theory and practice of intellectual property*, 6, 60-67).
- Саух, П. (2012). *Сучасна освіта: портрет без прикрас*. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка (Sauh, P. (2012). *Modern education: a portrait without embellishments*. Zhytomyr : ZHDU imeni. I. Franka).
- Чернюк, А. (2025). Інтерактивні стратегії фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей у контексті формування ключових компетентностей для навчання протягом життя. *Молодь і ринок*, 3 (235), 159-163 (Cherniyk, A. (2022). Interactive strategies for professional development of students of philological specialties in the context of forming key competencies for teaching anti-depression. *Youth and market*, 3/235, 159–163).
- Bessière, V, Stéphanu, E, Wirtz, P. (2019). Crowdfunding, business angels, and venture capital: an exploratory study of the concept of the funding trajectory. *Venture Capital*, April, 135-160.
- Gutterman, Alan S. (2022). *Venture Capital: A Guide for Sustainable Entrepreneurs. Sustainable Entrepreneurship Project*.
- Kato, Ahmed Idi. (2021). A literature review of venture capital financing and growth of smes in emerging economies and an agenda for future research. *Academy of Entrepreneurship Journal*, 27(1), 1528-2686-27-1-457.
- Lerner, Josh (2009). *Boulevard of Broken Dreams: Why Public Efforts to Boost Entrepreneurship and Venture Capital Have Failed – and What to Do About It Princeton*. NJ: Princeton University Press. URL: https://www.researchgate.net/publication/227356307_Josh_Lerner_Boulevard

[of Broken Dreams Why Public Efforts to Boost Entrepreneurship and Venture Capital Have Failed - and What to Do About It Princeton University Press Princeton NJ 2009 ISBN 978-06-9](#)

Shkurenko, O., Khyzhna, O., Honchar, L., Stetsyk, S., Sukhopara, I., Proshkuratova, T., Shpitsa, R. (2024). The organization of e-learning in the context of the leading ideas of constructivism, cognitivism and the realization of independence, self-regulated and self-efficacy. *AD ALTA*, 14. Issue 1. Special XLI, 14–19.

Strebulaev, I, Dang, A. (2024). *The Venture Mindset: How to Make Smarter Bets and Achieve Extraordinary Growth*. Hachette UK.

SUMMARY

Khyzhna Olga, Shpitsa, Roksolana, Tun, Sichen. A new vector for the development of innovative activities of future teachers in the era of digital transformations.

The purpose of the article is to analyze the concepts of "innovation", "commodification", "intermodality", "venture thinking" in the context of innovative activity of future teachers; identify new trends and challenges facing higher education institutions of Ukraine, analyze the impact of intermodal commodification as a new strategy on the content and methods training in the system of professional education, to highlight the role of students' venture thinking in the formation of intercultural competence of future philologists. It is noted that innovative activity is an important topic of research for modern scientists. It is indicated that intermodal commodification in education aims to integrate different learning environments, formats, and technologies to create a more universal and adaptive approach to learning. The research methodology includes a qualitative analysis of existing scientific research with an emphasis on their impact on the development of innovative activities of future teachers; methods of analysis and generalization of information were used to obtain relevant information. The results confirm previous research, while expanding the understanding and significance of future teachers' innovative activities in the context of digital transformations. Therefore, the components of intermodal commodification are considered, including: expanding access to education, individualization of learning, innovations in the educational process, economic efficiency, increased competition and quality, support for the concept of lifelong learning, preparation for the requirements of the labor market. Approaches to defining the concept of "venture financing" are highlighted. Among them: macroeconomic, entrepreneurship development, ecosystemic, integrative. Factors for the development of venture thinking are outlined (preparation for the future, development of entrepreneurial skills, project approach, flexibility and adaptation of curricula, use of technologies, stimulation of experiments). The main features of venture thinking are analyzed, including: orientation towards innovation, risk-taking, adaptability, long-term vision, focus on problem solving, exploration of opportunities. The impact of this phenomenon on the professional training of future philologists is considered. The conclusions emphasize the prospects for studying this problem. It is noted that the application of this thinking in the educational process will provide students with competitiveness in the labor market, flexibility, search for innovative solutions, and research into intermodal commodification in education will contribute to the implementation of digitalization, commercialization, and media processes, the application of various methods of education, and the creation of new forms of its consumption and access.

Key words: innovation, commodification, commercialization, intermodality, intermodal commodification, venture thinking, startups, education, digitalization.